

ZPRAVODAJ OBCE SVRATOUCH

2022

Vánoční písnička

L. Grossmannová – Brodská

Sviťte pěkně, sviťte jasně,
malinké vy hvězdičky,
vždyť dnes přijde z nebe dolů
Ježíšek náš maličký.

Bělostná dvě holoubátka
ve kočárku zlaceném
svezou dolů božské Dítko
v tomto čase blaženém.

Ach, dnes každý člověk
cítí v srdci hluboce:
že nám opět nastávají
radostné ty Vánoce.

Nejvíce ovšem radují se
všecky malé dětičky,
pro něž štědré dítka snese
dárků plné ručičky.

Ve průvodu jeho přijdou
jasní s nebes andělé,
aby také uviděli
dítka šťastné, veselá.

Jaká radost čistá, klidná
na zemský se snese lán,
až ve chrámě slavně zazní,
že se zrodil světů Pán

Vánoce, Vánoce přicházejí, šťastné a veselá. Ano, za několik málo dní se dočkáme! Krásný čas Vánoc, na který se vždy těšíme, je již za dveřmi. V kuchyni je cítit vánoční atmosféra sladoučkého cukroví, vše je slavnostně vyzdobené vánočními dekoracemi, na stole jsme zapálili poslední svíčku na adventním věnci. Ti nejmenší už se nemohou dočkat toho, co se blíží, co je čeká. Okénka adventního kalendáře jsou již téměř všechna otevřená. Dopis Ježíškovi, který byl za oknem, záhadně zmizel, a nezbývá jim nic jiného, než tajně doufat, že se jejich přání splní a najdou je za pár dní pod stromečkem. Tento pocit můžeme my dospělí dětem jen tiše závidět. Bylo by krásné, aby se tato dětská vánoční nálada přenesla i na nás. Tak těžké by to být nemuselo. Zkusme si v srdcích navodit klid, pohodu a lásku. Nepřipouštějme si k tělu shon, chaos a nervozitu. Vždyť vlastně vůbec nevádí, že na Vánoce nebudeme mít umytá okna, upečeme jen tři druhy cukroví. Pokusme se v tento čas konce roku zapomenout na všechny problémy, které přináší současná doba, a udělejme si ty Vánoce prostě krásné. Sedněme si společně ke stolu a povídejme si, jaké to bylo, když jsme byli malí. Vzpomínky na Vánoce v dětství máme zapsané hluboko v srdcích. Předávejme tyto milé vzpomínky těm, které máme kolem sebe, aby i oni mohli jednou s láskou a vánočním klidem v srdci vzpomínat na nás. Zavzpomínejme na ty, kteří již s námi být nemohou. Více než jindy si uvědomujeme, co pro nás znamená rodina, přátelé, zdraví, upřímné lidské slovo, podání pomocné ruky, úsměv či upřímné poděkování za nezištnou pomoc. Pomáhat bychom si měli po celý rok, ale předvánoční doba v nás tuto potřebu pomoci jiným, potřebným, ještě více probouzí.

Vždy když nadáváme a láteříme na dnešní dobu, měli bychom si uvědomit, že byly doby, kdy se lidé měli mnohem hůře. To se Vám pokusíme připomenout stejně jako vloni krátkým feuilletonem neboli fejtonem Karla J. Zákouckého (1862-1925), učitele, cestovatele, autora knih, povídek, pohádek, cestopisů a pedagogicko-naučných prací. Od 1. září 1887 do 14. srpna 1889 působil jako „podučitel při škole ve Svratouchu“. Svratouch si zamiloval a velice rád si zapisoval příběhy, které zažil, nebo je zaslechl z vypravování. Jedná se o krátký podčárník, který byl zveřejněn v pátek dne 15. října 1889 v Národních listech číslo 285 v odpoledním vydání. Tyto noviny vycházely v Praze. Je to smutný příběh z té nelehké doby, kdy lidé museli žít mnohem, mnohem skromněji a jejich život byl opravdu nelehký. Nechceme Vás moc rozesmutnit v tomto svátečním čase, je to příběh prastarý, ale měl by v nás vyvolat potřebu zamyšlení se, co je v životě důležité.

Stlaní – Karel J. Zákoucký

Co den je vídám. Chodí ke mně do školy. A když tak se na ně zadívám, zdá se mi, jako bych zřel všechno to neštěstí, jež může chudé děti potkat. Jest mi jich srdečně líto. Jest trpké sousto vyžádané u dveří boháčových, však mnohem trpčí, musí-li o ně člověk chtěj nechtěj prosit! A nejtrpčeji snad chutná dětem vyptaný chléb! Málo jest lidí, již rádi dají. Každý něco ví. Ten táže se, proč žebrá, jsa mlád, a jiný odkazuje, by rodiče šli do práce. Kdo nezakusí, neuvěří! Jen dejte lidem práci a dětem sirotám rodiče, a bude spomoženo.

Ale mnohý „dárce“ buď jen se zakaboní, přirazí dveře a cos zareptá, nebo dá, ale dá s ostrým slovem na rtech, že prosící se zdráhá podávanou almužnu vzíti. Jak pálí takováto poznámka, zeptejte se těchto dětí! Povědí vám. Co den jdou o dům dále a ač obec na ně platí a ony za všechno jsou samá úslužnost' a dík upřímný, nenajdou přece nikde tváře vlídné.

Dokud Jandák, otec jejich, a matka žili, bylo dobře. Náležela jim jedna z lepších chaloupek naší víscky. Ale když otec zahynul smrtící kulí povstalce kdes v Bosně, zdálo se, jakoby neštěstí, sypající se na hlavy dříve šťastné rodiny, nemělo konce. Šlo jedno za druhým. Žena, nemající od čeho živa, dlužila se a dluhy dělaly dluhy. V chaloupce uhostila se bída. Jedli kolikrát jen jednou za den.

Než toto vše bylo jen počátkem všech svízelností, jež ubohé děti čekaly.

Jest zvykem a potřebou na našich horách dělati si, jakmile svatý Václav na dveře zaťuká, závětrí. Kruté mrazy a prudké vichřice prodraly by se vetřnými zdmi do teplých světnic, a kdož by se dotopil? Ještě že to dříví na nutné uvaření nuzného pokrmu si každý zaopatří, kde pak na zvláštní topení!? Lesy jsou střeženy jako nejvzácnější klenot. Ani suchá halouzka vichrem k zemi skácená nesmí se bez dovolení sebrati.

„Zle je, zle!“ říkávají pamětníci zašlých časů na našich horách. „Za mladých našich let nebývalo nikdy takhle. Člověk mohl do lesa, kdy chtěl, a o nějakou souš nebylo zle. Dříví bylo dosti. Nehamžilo se tak o kousek jako dnes. Však také hajných nebylo tolik. Cesty byly volny a dnes – dnes uzavřeny jsou zámkem. Zle je, zle!“ uvolňují si. Ale povzdechy svými nenapraví ničeho.

Závětrí u nás dělají ze „stlaní“, o něž každý se stará na jaře.

Když sněhy roztají a na namrzlé jehličí zasvitne jarní slunko poněkud prudčeji, jde jehličí valem dolů. Tehdy nastane u nás zvláštní život. Každý čeká vhodné chvíle. A když se mu naskytne, úprkem spěchá do lesa, by stlaní nahrabal a ještě v čas s ním se uklidil. Bývá to, když zjistí se, že hajný není doma. Tehdy nikdo nedbá o škodu, jakou lesu způsobuje. Každý pečuje, by pro svoji chaloupku opatřil si teplého obkladu. Zle však, přepočítá-li se a hajný se objeví-li se jim za zády. Kde co jest, každý nechá a utíká, kam může, jen aby unikl rukoum hajného. Pokuta byla by jistá a kdež by horal náš vzal tolik, co vyměřeno na tento pych! Jsou rádi, že seženou nějaký groš na daň, neřku-li na pokuty. Raději odsedí to každý, byl-li přistižen, ale pak, jak to vypadá v domácnosti! Děti neobstarané a v chlévku kravka, hlavní živitel, neobsloužena.

„Jandačko, pojd'te s námi!“ vyzývalo jednoho dne několik sousedek, jež se stavily pro vdovu. „Šinkora dnes jest v Chrudimi, můžeme nabrati hezkou plachetku. Kdy pak se to zase přitrefí!“

„Nemohu dnes!“

„Proč?“

„Doma není ani sousto a tyto jsou neodbytný!“ ukázala na děti.

„I což! Nějak to předrží, než se vrátíte! Budeme tu hned. Dnes můžeme hrabat bez starosti!“

„Ne! Nepůjdu! – Slíbila jsem Pavlíkovi, že přijdu na setbu, a to víte, jíst se chce. Žaludek neodbytný věřitel!“

„Ale kde vezmete závětrí? – Léto pomine mžikem a mrazy uhodí. Nedotopíte se!“

Vybízely a to účinkovalo. Pomyšlení na dlouhou, nepřekonatelnou zimu ji donutil. Šla s nimi.

Vánek táhnoucí korunami starých sosen cos šelestil o zašlém štěstí a kos kdes na smrčí svou si notil. Bylo krásně. Pravá jarní pohoda.

Ženy, najdouce si „pěkné místo“ daly se do práce. Stlaní bylo na hezkou vrstvu. Přibylo jim. Hromádky rostly. Těšily se, jak se jim podařilo.

Plachetky brzy byly naplněny a ženy svázavše je a navléknuvše si je na krky, daly se k domovu. Libovaly si.

„Stůjte!“ ozvalo se pojednou za nimi a ženám jako když nohy podrazí. Slova uvázla na rtech a líce zesinaly. Lekly se.

Psí štěkot je vzpamatoval. Daly se na útěk. Pádily, co dech jim stačil. Nejedna klopýtla pod tíží stlaní, ale kdež to nechati! Všecka práce byla by zmařena, cesta bezúčelná a zima přece neodbytná! Snad Bůh dá, že nějak unikne! A, vzchopíc se, pelášila znova.

Nejrychleji ubíhala Jandačka. Myšlenka, že doma na ni čeká dvě hladových dítek a strach z pokuty posiloval ji. Necítila, že s čela se jí řinou veliké krůpěje potu, líce že hned rudne, hned zase zesínává; utíkala, co mohla.

Šťastně doběhla své chaloupky. Ale chtíc si otevřít, klesla. Byla schvácena. Museli ji odnésti na lože, ze kterého již nepovstala. Chřadla a chřadla. A když ji odnesli k věčnému spánku, ihned přihlásili se četní věřitelé a rozebrali, co kde bylo. Jen děti si nikdo nevzal.

Zůstaly chuděry na „potíz“ obci.

Dnes chodí dům od domu a jedí z milosti, co kdo jim dá. Jak chutná jim slzami smáčený chléb?

Společenská kronika

V tomto roce se narodily tyto děti:

Gregorová Tereza Anna, č. p. 297 – narozena na konci roku 2021

Drahošová Marie, č. p. 233

Dittrichová Adriana, č. p. 119

Salavová Natálie, č. p. 290

Zítka Petr, č. p. 379

Fidler Miky, č. p. 177

Bláhová Anežka, č. p. 193

Hromádková Jenovéfa, č. p. 111

Preisler Jan, č. p. 156

Jehlička Petr, č. p. 67

Makeš Antonín, č. p. 139

Hlavsová Ella, č. p. 279

„Přirozeným stavem mateřství je obětavost. Když se stanete matkou, přestáváte být středem svého vesmíru. Tuto roli přenecháváte svým dětem.

Jessica Lange

V letošním roce nás navždy opustili:

Rončka Milan, č. p. 15 – zemřel na konci roku 2021

Klimeš Pavel, č. p. 15

Gregor Josef, č. p. 112

Nováková Marie, č. p. 75

Ludrovan Martin, č. p. 15

Jadrná Věra, č. p. 118

Pešková Miloslava, č. p. 15

Lehký Stanislav, č. p. 30

Steklý Pavel, č. p. 268

Kovářová Květoslava, č. p. 261

Cachová Jana, č. p. 267

Gregor Karel, č. p. 14

Gregorová Vlasta, č. p. 112

Kampů Antonín, č. p. 129

Hotovec Miroslav, č. p. 15

„Až umřu nic na tomto světě se nestane a nezmění, jen srdcí několik se zachvěje v rose jak k ránu květiny.“

Jiří Wolker

Vánoční recepty

Ve většině domácností to už zajisté voní vanilkou, kokosem, ořechy, skořicí, prostě vším, co patří do toho nejlepšího cukroví na světě. Přinášíme Vám pár nápadů, kdyby se Vám zdálo, že toho máte ještě málo. Tak se dejme do toho.

Křehulky

1 celé vejce, 5 žloutků, 280 g moučkového cukru, 1 lžička citronové šťávy, tuk na vymazání formiček

Do misky dáme celé vejce, přidáme žloutky, citronovou šťávu a přisypeme cukr. Elektrickým šlehačem ušleháme do husté světlé pěny (asi 5 minut). Těsto lžičkou naléváme do vymazaných formiček. Dáváme ho do poloviny až 3/4, při pečení křehulky hodně naběhnou. Vložíme do trouby vyhřáté na 150°C a pomalu pečeme asi 10 minut. Pak snížíme teplotu na 50-60°C a dosušíme, cca 10-15 minut. Vytáhneme z trouby jednu a zkusíme, jestli se dá vyklopit. Když ano, vytáhneme celý plech a křehulky vyklepeme z formiček. Pokud ještě ve formičce drží, necháme ještě chvíli sušit a pak zkusíme znovu.

Kočičky

250 ml mléka, 150 g moučkového cukru, 160 g másla (nebo jiného tuku), 60 g hladké mouky, 200 g mletých ořechů, 200 g kandovaného ovoce, 100 g rozinek, hrst nesolených arašídů, čokoládová poleva

Do hrnce nalejeme mléko, přidáme nakrájené máslo a cukr. Přivedeme k varu, do vařícího nasypeme mouku a metličkou mícháme, až se uvaří hustá kaše. Odstavíme ji z plotny a necháme vychladnout. Do vychladlé kaše vmícháme ořechy, nadrobno nakrájené kandované ovoce, rozinky a posekané arašidy. Důkladně všechno promícháme a uložíme na chvíli do chladna. Z vychlazené hmoty tvarujeme kuličky (čím je hmota déle chlazená, tím to jde lépe) a pokládáme je na plech s papírem na pečení. Nakonec kuličky prsty stlačíme do tvaru placiček a upečeme dozlatova (150-160°C, 25-30 minut). Vychladlé placičky namočíme spodní stranou do rozpuštěné polevy a necháme ztuhnout.

Kvasnicové cukroví

400 g hladké mouky, 250 g tuku Stella, 3 lžíce mléka, 20 g čerstvých kvasnic, 1 lžíce moučkového cukru

na obalení: moučkový a vanilkový cukr

Na vál přesejeme mouku a nastroháme tuk. V mouce vyhloubíme důlek, do něj nalijeme mléko, přidáme cukr a rozdrobíme kvasnice. Vypracujeme hladké těsto a zabalené uložíme na hodinu do ledničky. Odpočaté těsto rozválíme na tloušťku cca 3 mm, vykrajujeme libovolné tvary a klademe na plech vyložený papírem na pečení. Upečeme do zezlátnutí (180°C, 10 minut). Ještě teplé obalujeme v moučkovém cukru smíchaném s vanilkovým.

Maryšky

1. těsto: 150g hladké mouky, 50g moučkového cukru, 100g másla, 1 žloutek, 1 vanilkový cukr, citronová kůra, 2. těsto: 250g moučkového cukru, 50g kakaa, 50g másla, 30g mletých ořechů, 3 lžíce rumu a trochu citronové kůry, poleva: 200g prosátého moučkového cukru, 2 lžíce vařící vody, 4 lžíce citrónové šťávy, rybízová marmeláda na slepení, ořechy na ozdobu

Vypracujeme těsto, necháme hodinu v chladu odpočinout. Vyválíme a vykrajujeme malá kolečka. Na vymazaném plechu upečeme do růžova. Upečená, vychladlá kolečka potřeme marmeládou a na každé položíme stejně velké nepečené kolečko z čokoládového těsta. To připravíme zpracováním surovin na čokoládovou hmotu. Vyválíme, vykrajujeme stejně velká kolečka a marmeládou spojujeme pečená a nepečená kolečka. Potřeme (nepečené) citronovou polevou, ozdobíme půlkou vlažského ořechu.

Punčové řezy

Budeme potřebovat 3 x těsto ze 4 vajec - 4 ks vejce, 6 lžic vody, 200 g moučkového cukru, 200 g polohrubé mouky, ½ balíčku prášku do pečiva. Dále budeme potřebovat: 700 ml řidšího džemu - jahodový, malinový, rybízový, může být i meruňkový. Punčový sirup: 500 ml malinový (nebo jiný červený) sirup, 100 ml voda, 100 ml rum, punčová aroma, šťáva z 1 citronu, cukr podle chuti

Žloutky vyšleháme s cukrem, postupně přidáváme vodu po lžících, zašleháme mouku s práškem do pečiva a nakonec zlehka už jen ručně tuhý sníh z bílků. Pečeme na plechu vyloženém pečícím papírem asi 15 - 20 min. na 180 °. (každá trouba peče jinak - řiďte se svou troubou). Takto si upeču 3 piškotové korpusy. Spodní korpus namažu silnější vrstvou džemu. Střední korpus rozkrájíme na 5 - 6 cm pásy. Punčový sirup si naliju na hluboký plech, jeden pás krátce namočím do sirupu a položím na spodní korpus. Vedle něj položím suchý nenamočený pás a vedle znovu namočený v sirupu. Takto se poskládá celý střední plát. Zbylým sirupem rovnoměrně polijeme jen namočené pásy. Ty suché se napijí sirupu od těch namočených a mělo by vzniknout mramorování. Pokud se vám zdá skládání středního plátu složité, tak ho nekrájejte a jednoduše ho celý rovnoměrně polijte sirupem. Namažu zbylým džemem a dám třetí piškotový korpus. Navrch položím prázdný plech, zatížíme, aby se pláty spojili, a nechám přes noc v lednici. Druhý den namažu polevu. Krájíme ostrým nožem.

Sirup: Do vařící vody dáme cukr, necháme krátce přejít varem, aby se cukr rozpustil, odstavíme a přidáme sirup, rum, aroma, citronovou šťávu a necháme trochu vychladnout. Ochutnáme a dosladíme. Každý sirup je jiný - proto neuvádíme množství cukru.

Poleva: Prosátý cukr utřeme s vodou a citronovou šťávou.

Džem je nejlepší řidší bez velkých kousků ovoce. Sirup je nejlepší malinový, ale může být i jahodový, višňový nebo lesní směs, kvalitní sirupy, které mají co nejméně chemických přísad. Poměr vody, sirupu a rumu si můžete upravit podle chuti, tak aby bylo sirupu celkově 700 ml. Pokud budou zákusek jíst i děti, můžete rum vynechat a do 700 ml doplnit vodu nebo sirup.

Sýrový „tatarák“ na topinky

1 hermelín, 1 niva, 1 balení olomouckých tvarůžků, 1 balení sýru eidam, 3 jarní cibulky, 1 kelímek zakysané smetany, 50 ml piva, čerstvý mletý pepř, 1/4 lžičky mleté pálivé papriky, dle chuti česnek. Jeden hermelín, výseč nivy a balení tvarůžků (pokud některý ze sýrů nemáte rádi, klidně ho vynechejte) nastrouhejte nahrubo, eidam najemno (bloček 100 až 200 g, podle chuti) a vše spojte s nadrobno nasekanou jarní cibulkou, kysanou smetanou (180 až 200 g), trochou kvasnicového piva, pořádnou dávkou čerstvě mletého pepře a paprikou. Hodí se pálivá, sladká i uzená. Podle chuti přidejte prolisovaný nebo sušený česnek. Pomazánku je nejlepší nechat v chladu trochu rozležet, aby se hezky propojily chutě, v lednici navíc i zatuhne. Podávejte na topinkách nebo jednohubkách a spotřebujte do tří dnů.

Sirup na „instantní“ svařák

Takhle ho máte kdykoli po ruce.

1 hrnek cukru krupice, 4 celé skořice, 3 hvězdičky badyánu, 12 hřebíčků, 4 plátky čerstvého zázvoru, 1 citron, 1 pomeranč, 1/2 lžičky vanilkového extraktu

Připravte si všechny suroviny. Koření dejte klidně víc, naopak citrusů můžete ubrat. Sirup z těchto surovin vám vystačí nejméně na dvě láhve vína. Cukr dejte spolu s kořením, zázvorem a citronovou kůrou (jen žlutou částí, bílá je hořká) do rendlíku. Koření můžete dát podle chuti či zvyku. Místo citrusové šťávy lze dát i vodu, sirup sice nebude mít tak výraznou chuť, zato bude sladší. Nyní vše alespoň 20 minut povařte a na závěr vmíchejte vanilku. Vanilkový extrakt vmíchejte až po uvaření sirupu. Sirup sceďte a přelijte do lahvičky. Pak už stačí přidat asi lžici sirupu do hrnku ohřátého vína a případně dosladit. Pokud nestojíte o nealko verzi, víno nikdy nevařte! Lze použít bílé i červené víno nebo třeba přidat oblíbené sušené ovoce.

Prejeme Vám, ať se v kuchyni daří a dobrou chuť!

Zprávy z obecního úřadu

V dnešním zpravodaji Vás budeme informovat o dění v obci v roce 2022. Navážeme na informace ve Svratoušských zprávičkách. Omlouváme se, že 3. Svratoušské zprávičky nebyly vydány, a to z časových důvodů. Děkujeme za pochopení.

Setkání rodáků a předání budovy hasičské zbrojnice a obecního úřadu

Dne 6. srpna 2022 se uskutečnilo Setkání rodáků a přátel obce Svratouch u příležitosti 630 let od první písemné zmínky o naší obci. Využili jsme této slavnostní příležitosti k předání hasičské zbrojnice a obecního úřadu Vám občanům a hasičům naší obce. Vzhledem k hojné účasti a kladným ohlasům máme právo se domnívat, že nová budova se Vám všem snad líbila. Odstraňujeme postupně drobné nedostatky, které se v průběhu používání vyskytují – seřízení dveří, vysoušení jednotlivých místností a podobně. Předpokládáme, že všechny tyto nedostatky spojené s novou syrovou stavbou se podaří v krátké době odstranit a budova bude sloužit naplno k účelům, ke kterým byla vybudována. I nové volby v zasedací místnosti ukázaly, že objekt je vybudován tak, aby i lidé s pohybovým omezením mohli přijít k volbám nebo na zasedání zastupitelstva obce, protože část objektu, kde je kancelář obecního úřadu a obřadní síň, je bezbariérový. Děkuji všem, kteří jste se zúčastnili setkání a kteří jste nám pomohli s organizací této akce. Bez vaší pomoci by nebylo možné takovéto akce uskutečňovat. Na obecním úřadě si můžete stále zakoupit upomínkové předměty a kalendář naší obce na rok 2023.

Cyklostezka Svratouch – Svratka

Stavba byla dne 24. 11. 2022 předána zhotovitelkou firmou Obci Svratouch a Městu Svratka. Bylo zahájeno kolaudační řízení a v nejbližších dnech by mělo být zkolaudováno. Na stavbě byly zjištěny některé nedostatky, které budou z důvodu počasí odstraněny na jaře roku 2023. Jedná se o úpravu terénu u čistírny odpadních vod a okolo cyklostezky, osetí trávou a doplnění kamenné obruby na vjezdu ve Svratouchu jako zakončení cyklostezky, aby zde nezůstávala stát voda a nevznikala kaluž. Projekt byl na cyklostezku a vždy jsme vás informovali o cyklostezce, a proto po dokončení zde byly osazeny značky „Stezka pro cyklisty“. V současné době řešíme ve spolupráci s projektantem a dopravním inspektorátem změnu, kdy by měly být značky cyklostezka vyměněny za značky „Stezka pro chodce a cyklisty“. Doufám, že tento nedostatek bude v brzké době vyřešen a nic nebude již bránit plnohodnotnému využívání této cesty, která spojuje bezpečně Svratouch se Svratkou. Stezku se budeme snažit udržovat i v zimním období. Na jaře zde budou umístěny zábrany, aby se zamezil vjezd motorových vozidel, které na cyklostezku nepatří – motocyklů a čtyřkolek.

Zateplení budovy základní a mateřské školy

Budova naší školy, jak jste si jistě všichni všimli, dostala nový kabát. Kromě zateplení půdních prostor, byla vyměněna všechna okna a proveden nový nátěr fasády. Tento nátěr by měl být odolný vůči mechu. Dostali jsme záruku na 12 let, takže budeme doufat, že tomu tak bude a budova zůstane nadlouho takhle krásná. Všechny stavební práce probíhaly na poslední chvíli koncem prázdnin a začátkem školního roku, ale vše se stihlo a vše dopadlo dobře. Musím zde poděkovat pracovníkům naší školy za rychlý úklid, aby mohly naše děti 1. září zahájit školní rok. V příštím roce máme ještě v plánu opravu soklu budovy.

Protipovodňová opatření a most na Pasekách

Tato stavba nebyla dokončena tento rok a budeme pokračovat v 1. polovině roku 2023 další úpravou, rozšířením toku a nový most bude opatřen asfaltovým povrchem. Děkujeme všem majitelům nemovitostí, kteří byli nějak touto stavbou znevýhodněni, za trpělivost a shovívavost. Ale toto je jediná cesta, jak zabránit případnému rozvodnění toku při zvýšeném množství spadu

dešťových srážek. Děkujeme touto cestou paní Bouškové, která po dobu stavby nového mostu umožnila pěším průchod po její zahradě. Most byl částečně předán obci k užívání, průjezd přes most je jednosměrný, staveniště bude zabezpečeno pomocí plotových zábran a dopravního značení. Prosíme Vás, abyste respektovali dopravní značení, které je zde umístěno, a dodržujte sníženou rychlost při průjezdu.

Vodné a stočné

Ve všech nemovitostech v naší obci jsou již vyměněny vodoměry firmou MTECH topení s.r.o. – Svratka. Jsou nainstalovány nové vodoměry, které umožňují dálkový odečet spotřeby studené vody pro vyúčtování vodného a stočného, které je v naší obci prováděno pololetně tj. dvakrát do roka – v červnu a v prosinci. Toto vyúčtování by mělo probíhat tedy bezkontaktně a od pana Gregora obdržíte na jeden z kontaktů, který na Vás má – email, telefon, všechny údaje o platbě. Prosíme Vás o co nejrychlejší úhradu. **Uhradit ho můžete v hotovosti v kanceláři obecního úřadu, nebo zaslat na účet obce 1144912329/0800.** V případě, že potřebujete doklad, tak si ho můžete vyzvednout v kanceláři obecního úřadu.

Po dlouhém rozhodování bylo schváleno na zasedání Zastupitelstva obce Svratouch dne 20. 12. 2022 navýšení ceny vodného a stočného. Pro rok 2023 bude v celkové výši 65,- Kč/m³ s DPH (tj. 27,- Kč/m³ vodné a 38,- Kč/m³ stočné) a cena paušálního poplatku za stočné ve výši 1.300,- Kč s DPH za osobu nebo rekreační objekt/rok. Jistě chápete, že v současné době rostoucích cen nejen energií a pohonných hmot, bylo toto navýšení nevyhnutelné.

Sběrný dvůr a navýšení poplatku za svoz TKO

V minulých zprávičkách jsme psali o problémech, které nám někteří z Vás způsobují špatným tříděním odpadu na sběrném dvoře. Ještě jednou to pro jistotu zopakujeme. Platí, že opakování je matkou moudrosti. Víme, že někdo zprávičky nečte, někdo nečte ani zpravodaj. Pak už opravdu nevíme, jak Vám to dát vědět. Stále platí, že zaměstnanci musí téměř každý den přebírat Váš odpad. Většinu velkých hříšníků dohledáme na kamerách. Hrozí Vám zablokování přístupového čipu a následný poplatek za odblokování. Máme sběrný dvůr, který nám ostatní obce závidí. Proto bychom si toho měli také začít vážit a při každém třídění odpadu se zamyslet, kam který odpad uložíme. Ale abychom jen nekritizovali. Musíme pochválit ty z Vás, kteří toto činí automaticky a berou to jako samozřejmost. Vždyť tohle všechno děláme pro sebe, pro svoje děti, pro naši přírodu, ale taky i pro naše peněženky. Platí jednoduchá rovnice. Čím lépe budete třídít Váš odpad na našem sběrném dvoře, tím méně zaplatí obec za likvidaci Vašeho odpadu a tím méně budeme nuceni zvyšovat každoroční poplatek za svoz TKO, který jste povinni platit. Rozhodně nechceme doplácet za likvidaci odpadu z rozpočtu obce. Také je důležité, abyste nepůjčovali čip nikomu, kdo nemá v naší obci trvalý pobyt, nebo nemovitost. Náš sběrný dvůr má sloužit pro uložení odpadu, který vznikne pouze v naší obci.

Svozová firma přechází postupně na jiný systém sběru odpadů také v souladu s novým zákonem. Dochází k vážení odpadů z naší obce, kterému předcházelo čipování všech sběrných nádob. Stále platí, když si pořídíte novou nádobu na odpad, je třeba popelnici opatřit číslem popisným a nahlásit to na obecní úřad a pracovníci VHJ Vám ji očípují. Poplatek za ukládání domovního odpadu na skládku zůstává stejný - 500,- Kč za tunu při množství odpadu 180 kg na poplatníka a rok. V případě, že tuto váhu překročíme, budeme platit 1000,- Kč/t. Do této částky se započítává nejenom domovní odpad z Vašich popelnic, ale i veškerý odpad ze sběrného dvora. Mezi poplatníky se počítají jen trvale žijící občané, ne rekreační objekty, jak tomu bývalo dříve. Na našem sběrném dvoře třídíme neskutečné množství komodit a s postupem času a s novými zákony je udržení tohoto stále složitější. Nesmíme již například odebírat použitý stavební polystyrén znečištěný lepidlem a omítkou a sádkokarton. Proto Vás prosíme, abyste nám tyto komodity již do sběrného dvora nedávali. Nebezpečné odpady ukládejte jen za přítomnosti obsluhy pana Petra

Štěpánka ve středu od 15 do 16 hodin a v sobotu od 10 do 11 hodin. Uložení nebezpečných odpadů, jako je lepenka, eternit a velké pneumatiky z nákladních vozů a traktorů, je zpoplatněno. Obsluha Vám odpad zváží a ihned Vám vystaví doklad k úhradě. Jestliže máte dotaz ke třídění odpadů, neváhejte nás kontaktovat.

Dne 3. 11. 2022 i 20. 2. 2022 na svém zasedání Zastupitelstvo obce Svratouch projednávalo výši poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a rozhodlo ponechat stávající částku, a to **800,- Kč na osobu trvale žijící nebo na rekreační objekt. Splatný je od 1. 1. 2023 do 30. 4. 2023. Uhradit ho můžete v hotovosti v kanceláři obecního úřadu, nebo zaslat na účet obce 1144912329/0800.**

Veřejné osvětlení

Nakonec jsme ustoupili od dotace na Ministerstvo průmyslu a obchodu na rekonstrukci veřejného osvětlení. Dotace byla pouze 50 %, protože v našem případě jsme přecházeli ze 100W a 70W svítidel na 40W a 20W. Energetická úspora nebyla dostačující, abychom získali větší dotaci. Žádosti jsou přijímány až do června 2023 a poté by se mělo rozhodovat o tom, zda bychom byli úspěšní. Proto jsme se rozhodli neotálet, výměnu uhradit z rozpočtu obce a hlavně jsme ji ihned zahájili od horního konce obce. Nakupujeme svítidla 34W na hlavní komunikaci a 25W na vedlejší komunikace. Další dodávku bychom měli obdržet 20. 12. 2022 a 31. 1. 2023. Zastupitelstvo obce na svém zasedání 3. 11. 2022 také projednávalo dobu svícení veřejného osvětlení, zda budeme v noci zhasínat nebo ne. Jednohlasně bylo rozhodnuto nezhasínat. Po projednání došli k závěru, že postupnou výměnou svítidel a také zajištěnou stejnou cenou energií pro naši obec i pro rok 2023, jsme schopni docílit nízkých nákladů na veřejné osvětlení.

Nové žádosti o dotace a projekty

Pro rok 2023 budeme žádat z Programu obnovy venkova Pardubického kraje o dotaci na zastřešení části kulturního areálu v Borovině. Jedná se o 50% dotaci, náklady na stavbu jsou cca 410.000,- Kč, požádali jsme o dotaci 205.000,- Kč, druhou polovinu bychom museli dát z rozpočtu obce. O výši příspěvku rozhoduje Pardubický kraj a bližší informace budeme mít, až bude schválen rozpočet kraje.

Začali jsme pracovat na projektu na rekonstrukci budovy „staré radnice“. Jsou vyhlášeny dotační tituly na obnovu, rekonstrukci, modernizaci, přestavbu, přístavbu veřejných budov. Jedná se například o kulturní domy, knihovny. Výše dotace je 80 %.

Zahájili jsme jednání ohledně možnosti získání dotace z Ministerstva životního prostředí prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR z výzvy RES+ č.3/2022 pro obce do 3000 obyvatel až na 75% podporu na pořízení fotovoltaických systémů na střechy a přístřešky veřejných budov. Požádali jsme o zpracování energetické úspory a nákladů. Poté musíme vybrat vhodné objekty k umístění systému.

Naskytla se nám možnost dotací z IROP přes Mas Havlíčkův kraj, které jsme členem. Obdrželi jsme souhrn několika opatření, ze kterých můžeme o dotaci žádat, byla by to dotace 95 % a až do výše 1,5 mil Kč na naši obec. Výběr vhodného projektu je dost omezen, v úvahu by připadal projekt na veřejná prostranství, který by musel řešit i problematiku hospodaření se srážkovou vodou, další je možnost opravy umělého zdroje požární vody (tj. např. horní nádrž). Výzvy by měly být vyhlášeny v roce 2023.

Požádali jsme o dotaci na Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR na výdaje za uskutečněný zásah jednotky SDH Svratouch u požáru v Národním parku České Švýcarsko. Další žádost směřovala na Pardubický kraj o poskytnutí dotace na zásahový oděv a obuv.

Po novém roce jsme rozhodnutí požádat o změnu územního plánu. První naše cesta bude směřovat na Městský úřad Hlinsko – odbor územního plánování. Na tuto akci nejsou vyhlášeny

žádné dotační tituly, budeme ji hradit z rozpočtu obce. Hlavním bodem změny budou nové stavební parcely v části obce Paseky Na Ohradách.

Doufáme, že se nám bude dařit získávat dotační prostředky, že budou chodit další výzvy projekty, nápady. Musíme samozřejmě respektovat i finanční možnosti rozpočtu obce, protože ke každé získané dotaci, musíme vložit část svých finančních prostředků. O všem bude rozhodovat zastupitelstvo obce a o všem se vás budeme snažit vždy informovat.

Zimní údržba obce, komunikací, chodníků a parkování aut

I tento rok Vás žádáme, abyste při případné sněhové nadílce nechávali místní komunikace volné a nebránili tak průjezdu naší techniky, která odklízí sněh. Snažíme se, aby byla celá obec uklizená a každý měl stejnou možnost dostat se ke svému obydlí bez sněhových překážek. Pokud jsou na krajnicích komunikace zaparkovány automobily, nezaručujeme, že tyto úseky budeme schopni uklidit. Pracovníci VHJ nebudou riskovat, že Vám poškodí auto sněhovou radlicí a traktorem. To by se Vám asi nelíbilo! Záleží jen na Vás, jak se podaří udržet i v případě nepříznivého počasí obec sjízdnou. Berte, prosím, na vědomí, že je potřeba, aby k objektům mohla zajet sanitka nebo vozidlo Technických služeb Hlinsko při vyvážení Vašich popelnic. Pokud brání špatně zaparkovaná auta odklizení sněhu, hrozí i nebezpečí následné újmy na zdraví nebo majetku. Také Vás žádáme, abyste neparkovali auta na chodníku, vystavujete se tak nebezpečí pokuty za porušení zákona č.361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích. Nenechávejte popelnice na chodníku, chodník slouží pro chodce a v zimě se musí udržovat technikou již v časných ranních hodinách.

Přestože tuto žádost píšeme do zpravodaje již několik let, stále se v naší obci najdou ti, kteří to nerespektují. Do dnešního dne se nám nepodařilo v některých částech obce sjednat pořádek a opakovaně zde řešíme neoprávněné stání na místní komunikaci. Není to tak dlouho, co kvůli špatně zaparkovanému vozidlu nevyvezli Technické služby Hlinsko u rodinných domků v části obce popelnice. Fakturu za mimořádný odvoz odpadu uhradí majitel vozidla.

Jestliže budete parkovat auta na místní komunikaci, vystavujete se tak nebezpečí pokuty za porušení zákona č.361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích § 25 odst. 3 - při stání musí zůstat volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy. Vzhledem k tomu, že opakovaně v naší obci řešíme neoprávněné stání na místních komunikacích, budeme nuceni přistoupit i k razantnějším opatřením ve spolupráci s Policií ČR.

Správné parkování pomůže nejen pracovníkům při údržbě obce, ale je i zárukou dobrých sousedských vztahů. Děkuji Vám všem občanům, kteří se snažíte kolem svých obydlí, na svých i obecních pozemcích udržet pořádek. Pro většinu z nás je to běžná věc života. Pak se nám v naší obci dobře žije a rádi se vracíme do svých domovů. Najde se v naší obci ale pár občanů, pro které to samozřejmě není, a obtěžují svým chováním a nepořádkem své sousedy.

Poděkování zaměstnancům

Děkuji touto cestou všem zaměstnancům obce a těm, kteří u nás v letošním roce vykonávali veřejně prospěšné práce. Domnívám se, že to je vidět i na vzhledu naší obce, a hlavně na sběrném dvoře, kde stráví velké množství času. Svratouch je díky jejich práci, stále čistý a v pořádku.

Poděkování hasičům

Hasiči velkou část života žijí a pracují proto, aby pomáhali druhým. Pomáhají při požárech, povodních a dalších mimořádných událostech. Bez práce dobrovolných hasičů se neobejde žádný stát ani obec. Jejich přítomnost nám dodává pocit bezpečí. Tuto myšlenku potvrdili čtyři hasiči našeho sboru, kteří se v minulých dnech dobrovolně přihlásili a odjeli s cisternovou automobilovou stříkačkou CAS 30 Tatra na výpomoc při hašení a zdolávání lesního požáru v Národním parku České Švýcarsko. Za to jim děkujeme.

Pečovatelská služba

Připomínáme tímto našim starším občanům, že v obci funguje pečovatelská služba v Domě klidného stáří. Nabízíme Vám dovoz obědů, dopravu k lékaři, úklid domácnosti a další služby dle ceníku. Každý čtvrtek dojíždí do našeho domu s pečovatelskou službou mobilní pedikúra – paní Ilona Bláhová. Kdo by měl zájem o tuto službu, může kontaktovat pečovatelku paní Květu Pavlíkovou na telefonu 566 502 271, mob. 777 839 173.

Volby do Zastupitelstva obce Svratouch

Touto cestou Vám chci poděkovat za důvěru, kterou jste nám u voleb projeví, za podporu kandidátů, a hlavně za vysokou volební účast. Je vidět, že Vám není budoucnost naší obce lhostejná. Na ustavujícím zasedání Zastupitelstva obce Svratouch 20. 10. 2022, které bylo tentokrát zcela jiné, než doposud, byla zvolena do funkce starostky obce paní Jana Kaštánková a do funkce místostarosty obce pan Stanislav Buchta.

Členy nově zvoleného Zastupitelstva obce Svratouch jsou:

Milan Bodlák, Svratouch čp. 176

Stanislav Buchta, Svratouch čp. 343

Ladislav Kučera, Svratouch čp. 24

Iva Hauptmanová, Svratouch čp. 35

Jana Kaštánková, Svratouch čp. 294

Mgr. Iveta Navrátilová, Svratouch čp. 274

Mgr. Irena Pešková, Svratouch čp. 155

Josef Sádovský, Svratouch čp. 365

Ing. Petr Sádovský, Svratouch čp. 100

Byl zvolen kontrolní a finanční výbor a zřízena komise kulturní a sportovní.

Kontrolní výbor:

-předsedou kontrolního výboru je pan Josef Sádovský, členy kontrolního výboru jsou paní Iva Vodičková, pan Jan Vojta, Ing. Jiří Vítek, Štefan Fodor

Finanční výbor:

-předsedou finančního výboru je paní Mgr. Irena Pešková, členy finančního výboru jsou pan Ing. Petr Sádovský, Mgr. Pavel Dostál, Karel Halamka, Aneta Odvárková

Kulturní a sportovní komise:

-předsedou kulturní a sportovní komise je paní Iva Hauptmanová, členy jsou paní Mgr. Iveta Navrátilová, Milan Bodlák, František Fiala, Pavel Hromádka, Milan Halamka, Ladislav Kučera

Chtěla bych touto cestou poděkovat dosavadnímu starostovi obce panu Jiřímu Sochovi za jeho odvedenou práci, za jeho 32 let života, které věnoval této obci třeba i na úkor času, který mohl věnovat své rodině. Děkuji za to, že jsem mohla převzít obec v takovém stavu, který nám okolní obce mohou jen závidět. Jsme nezadlužená obec, do nového roku 2023 vcházíme s částkou cca 10 miliónu Kč na účtu, obec s vlastním vodovodem a kanalizací, sběrným dvorem, zrekonstruovanou budovou obecního úřadu a hasičské zbrojnice, která začala být ihned plně využívána. Máme zcela fungující základní a mateřskou školu, opravené téměř všechny komunikace po obci, veškerou potřebnou techniku pro potřeby údržby obce i pro bezproblémový výjezd zásahové jednotky hasičů k požáru nebo technické pomoci. Výčet by mohl dále pokračovat, jednoduše řečeno, jsme zcela samostatná obec. Rozhodně se pan Jiří Socha nemusí stydět za to, co pro tuto obec udělal. Přeji mu, aby si užíval svého zaslouženého volna plnými doušky, užíval si rodiny, vnoučátek. Přeji mu hlavně hodně zdraví. Budu se snažit navázat na započatou práci a dělat vše pro další rozvoj naší obce minimálně po dobu 4 následujících let tohoto volebního období. Pak budou o budoucnosti naší obce rozhodovat opět občané obce. Děkuji za důvěru a slibuji, že práci starostky budu vykonávat

zodpovědně a svědomitě. Budu se vždy snažit rozhodovat spravedlivě. Budu vděčná za každou Vaši připomínku, podnět, pomoc, aby ten náš Svatouch byl stále živou vesnicí a aby se nám i našim dětem zde krásně žilo.

Touto cestou děkuji všem bývalým zastupitelům, členům komisí a výborů, kteří pracovali v obecním aparátu v uplynulém volebním období. Novým zastupitelům a funkcionářům přeji, ať se jim v jejich práci daří a ať jim prvotní elán vydrží po celé 4 roky, čeká nás hodně náročná práce.

Kůrovec

Tuto informaci jsme zveřejňovali již ve zprávičkách, ale protože se jedná o vážnou a důležitou věc, uvádíme ji ještě jednou. Městský úřad Hlinsko upozorňuje vlastníky lesů na povinnost vyplývající z lesního zákona, a to účinně bránit vývoji, šíření a přemnožení podkorního hmyzu – kůrovce, který v současné době napadá smrkové lesy. Vyzýváme vlastníky lesů, aby pravidelně v týdenních intervalech prověřovali zdravotní stav svých lesů a v případě zjištění usychajících stromů s opadávajícími jehlicemi a odlupující se kůrou či jinak poškozených stromů neprodleně v součinnosti s odborným lesním hospodářem zajistili jejich včasnou a účinnou asanaci (pokácení, odkornění či chemické ošetření) a následně dříví z lesa odvezli. I vlastníci nelesních pozemků musí sledovat zdravotní stav stromů na takových pozemcích rostoucích a jsou povinni zjišťovat a omezovat výskyt a šíření škodlivých organismů tak, aby nevznikla škoda jiným osobám nebo nedošlo k poškození životního prostředí.

Oslavy konce roku

Touto cestou jsem Vás chtěla poprosit o ohleduplnost při používání zábavné pyrotechniky v době silvestrovských oslav i mimo ně v zastavěné části obce v blízkosti nemovitostí a na účelových komunikacích v obci. Naše obec nevydala vyhlášku, která by odpalování zábavní pyrotechniky nějak omezovala, ale mělo by být samozřejmé brát ohled na lidi, kteří nemají rádi tyto bujaré oslavy konce roku a na zvířata, hlavně psy, kteří tím trpí.

Silvestr na Chrudimce

I v letošním roce připravuje Klub českých turistů v Hlinsku Silvestr na Chrudimce, který by se měl konat v pátek 30. prosince 2022. Můžete přijít odkudkoliv a na čemkoliv tak, abyste k prameni přišli mezi 10 až 15 hodinou.

Kulturní a sportovní dění v obci v roce 2022

Touto cestou chci poděkovat všem organizátorům a účastníkům kulturních a sportovních akcí, které jsme se pro Vás v tomto roce, my ve spolupráci se spolky nebo přímo jednotlivé spolky, snažili připravit, a které mohly proběhnout. Výčet je o něco bohatší než vlani. Byly to tyto akce: Tříkrálová sbírka v obci 9. ledna, odložené divadelní představení našich dětí - Veselé Vánoce a šťastný nový rok 19. března., Pálení čarodějnic 30. dubna, divadelní představení našeho ochotnického spolku Jedem do Afriky 15. a 22. května, Setkání historických vozidel u našeho muzea motocyklů 16. července, Setkání rodáků a přátel naší obce 6. srpna, Pohádkový les 28. srpna, Turistický pochod 8. října, divadelní vystoupení naše dětského divadelního spolku Inzerát, aneb život je jedno velké překvapení 15. a 22. října, Rozsvícení vánočního stromu 27. listopadu, Předvánoční posezení se zpěvem vánočních koled v Domě klidného stáří 1. prosince, Mikulášská diskotéka s nadílkou 3. prosince, 1. Adventní okenní kalendář a Výstava betlémů, Vánoční besídka dětí mateřské školy 1. prosince a Vánoční besídka základní školy 21. prosince. Nesmíme zapomenout i na různé fotbalové turnaje a utkání na místním hřišti, setkávání našich malých sokolátek a účast mladých hasičů na mnoha soutěžích a turnajích v požárním sportu.

Jak vidíte, tento rok byl opravdu bohatý na akce v naší obci, je za tím schováno mnoho práce s přípravou. Jsme moc rádi, že se u nás něco děje. A kdo si myslí, že ne, má možnost se ukázat. Novým nápadům a akcím se meze nekladou. Ještě jednou moc děkujeme pořadatelům a Vám, kteří

se akcí účastníte, podporujete nás a scházíte se se svými spoluobčany. Doufáme, že jsme v našem výčtu akcí na nic a na nikoho nezapomněli. Jestli ano, tak se omlouváme.

Předběžně Vás chceme informovat o naplánovaných akcích v roce 2023. Jsou to: 14. ledna Hasičský ples, 4. února Maškarní průvod a 25. února Sokolský ples. O případném konání dalších akcí budete vždy informováni.

Vánoční přání

Drazí spoluobčané, dovoluji si využít této příležitosti a ráda bych Vám a Vaším rodinám popřála jménem svým i pracovníků obecního úřadu klidné prožití vánočních svátků v kruhu rodiny a těch, na kterých Vám nejvíce záleží. Přeji Vám do nového roku 2023 hlavně pevné zdraví, štěstí, porozumění a mnoho osobních i pracovních úspěchů. Necht' je pro nás všechny nadcházející rok rokem šťastným.

Jana Kaštánková, starostka obce

Zprávy z naší základní a mateřské školy

Začátek letošního školního roku pro naši školu začal trochu netradičně. Finišovali jsme s úklidem, protože nám na konci prázdnin vyměňovali okna v celé škole. I přesto jsme mohli zahájit nový školní rok v řádném termínu. Od září naše děti i žáci absolvovali mnoho rozmanitých akcí. Začali jsme vycházkou k prameni řeky Chrudimky, přijeli nám promítnout 3D filmy Lední medvědi a Vesmír. Poučná byla i exkurze u manželů Sádovských, kteří nám představili svoji dílnu, kde vyrábějí hračky, ale i různé předměty ze dřeva. Žáci byli testováni v rámci hodiny TV, kde budou porovnání s žáky celé republiky. V hodinách AJ se účastnili soutěže WOCABEE – jazykový šampionát. V hodinách informatiky se žáci seznámili s roboty, které nám zapůjčila MAS Hlinsko.

Měsíc prosinec nás již zcela pohltil vánoční atmosférou. Začali jsme čertem a Mikulášem, obyvatelům DPS jsme vyrobili vánoční dárečky, zahráli pohádku a zazpívali koledy. Vyvrcholením kalendářního roku je již tradiční Vánoční besídka. Všichni naši zaměstnanci školy Vám všem přejí do nového roku 2023 hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Iveta Navrátilová, ředitelka školy

Zprávy a novinky z Tělocvičné jednoty Sokol Svratouch

Vážení spoluobčané,

po dvou letech pandemie byl začátek letošního roku příslibem návratu do normálních časů, bohužel 24. 2. začala válka na Ukrajině a život celé naší společnosti se mění. Hned na počátku uprchlické vlny jsme cítili potřebu navázat na sokolskou minulost a tradici a začít pomáhat uprchlíkům. V prvních březnových dnech proběhla v naší sokolovně materiální sbírka pro Ukrajinu. Byla jedna z největších v okolí a chtěl bych touto cestou poděkovat nejenom organizátorovi Vaškovi Králíkovi, ale také za pomoc všem ženám, sokolkám, sokolům a také hasičům, kteří sbírku odvezli do skladu humanitární pomoci. Samozřejmě největší dík patří Vám všem, kteří jste do sbírky přispěli. Naše pomoc tím neskončila, sokolovnu jsme poskytli jako dočasné útočiště pro ženy z Ukrajiny, kterým jsme pomohli nejenom s ubytováním, ale i s adaptací na nové prostředí, sháněním práce, všech potřebných dokladů, finančními dary, výukou českého jazyka atd. Děkuji

touto cestou všem, kteří Ukrajinkám pomohli. Seznam obětavých lidí v naší obci by byl opravdu dlouhý.

Věnovali jsme se také kulturní, společenské a sportovní činnosti. Na počátku roku jsme bohužel museli kvůli covidu zrušit náš sportovní ples, ale další akce už ohroženy nebyly. Podíleli jsme se na organizaci Pálení čarodějnic, Srazu motocyklů a Setkání rodáků. Uspořádali jsme Indiánský den pro děti k Mezinárodnímu dni dětí a diskotéku pro dospělé. Ke Dni matek stezku Maminky zvířátek, která vedla na Karlštejn, a zúčastnilo se jí kolem 200 dětí. Stezky pro děti mají u nás veliký úspěch, a proto v nich budeme pokračovat. Ještě o Vánocích se můžete těšit na stezku k vánočnímu stromečku pro zvířátka. V červnu jsme se zapojili do celostátní akce Noc sokoloven a v září se konalo pro děti sportovní odpoledne Sokol spolu v pohybu. K památnému Dni sokolstva jsme zorganizovali tradiční turistický pochod. Také jsme uspořádali Drakiádu a Mikulášskou diskotéku pro děti. Doufám, že rok 2022 společně zakončíme 30. 12. pochodem k prameni Chrudimky. Co se týká sportovní činnosti, postupně se obnovují pravidelná cvičení mladších a starších žen, piloxing, ale hlavně cvičení maminek s dětmi – Sokolátek, kterých stále přibývá a už jsou rozdělené na starší a mladší, které ještě nechodí do školky. Touto cestou bych chtěl poděkovat jejich cvičitelkám Petře Dostálové a Romaně Daňkové. Petra byla za práci s dětmi nominována za Východočeskou župu Pippichovu na ocenění Sokola roku a probojovala se mezi pět nejlepších v republice v kategorii Cena Radky Daňkové. Touto cestou ji ještě jednou gratuluji.

Nesmím zapomenout ani na naše fotbalisty, ale jejich činnost zhodnotí předseda fotbalového oddílu Martin Pavlík. Chtěl bych i jim poděkovat za jejich sportovní výkony a také za údržbu fotbalového hřiště, o které se opravdu vzorně starají.

V letošním roce jsme také pokračovali s údržbou a opravou sokolovny. Dokončili jsme opravu elektroinstalace. Za to patří dík především Michalu Gregorovi a všem, kteří mu pomáhali. Dále se dokončila oprava komínu, ale naší největší investicí byla oprava vodoinstalace a odpadů a s tím spojené stavební práce na rekonstrukci sprch, toalet a kuchyňky, která stála bezmála 200 tisíc korun. Opět bylo také doplněno náradí na cvičení o odrazový můstek, nové žíněnký a atletickou sadu. Většinu peněz jsme získali z dotací, a touto cestou bych chtěl poděkovat zejména Miloslavu Burešovi, který věnuje spoustu svého času získávání a vyúčtovávání dotací. Zdeně Němcové děkuji za vzorný úklid a správu naší sokolovny.

Na závěr chci poděkovat celému výboru naší tělocvičné jednoty a všem, kteří se na těchto akcích naší tělocvičné jednoty podíleli, ať už byly kulturní nebo investiční, Zastupitelstvu obce Svratouch, Pardubickému kraji, Východočeské župě Pippichově a také sponzorům, bez jejichž finanční pomoci bychom se do takových akcí nemohli pustit.

Ještě mi dovolu, abych Vás jménem naší tělocvičné jednoty pozval na tradiční sportovní ples, který se uskuteční **25. 2. 2023**. K tanci a poslechu bude hrát kapela Ochranná známka. Samozřejmě bude občerstvení a bohatá tombola. Zároveň bych Vám chtěl jménem výboru tělocvičné jednoty poděkovat za Vaši přízeň v letošním roce a popřát Vám krásné a ničím nerušené prožití vánočních svátků a do nového roku hlavně pevné zdraví a pohodu.

Ing. Petr Sádovský, starosta Tělocvičné jednoty Sokol Svratouch

Z fotbalového oddílu TJ Sokol Svratouch

Zdravíme příznivce našeho Fotbalového oddílu. S blížícím se koncem roku a koncem podzimní části se opět obracíme se souhrnem, co je u nás nového, jak jsme si vedli v soutěžích a co plánujeme na další rok.

Po konci minulého ročníku jsme na našem hřišti uskutečnili historicky první zápas profesionálních týmů – utkání mezi Chrudimí a Jihlavou. Další naší tradiční akcí byl druhý ročník Memoriálu Michaely Vyoralové, kde za účasti tří velmi kvalitních krajských mužstev byly k vidění velmi dobré zápasy. Poslední akcí, kterou již tradičně pořádáme, byla malá kopaná. Tentokrát měli pouze sedm týmů, a to z důvodu špatného termínu.

Co se týká našich soutěžních výsledků, po podzimní části se naše A mužstvo nachází na prvním místě 1. B třídy. Podařilo se nám uhrát vynikajících dvaatřicet bodů a doma vyhrát všech sedm utkání. Náš B tým bohužel neskončil, kde jsme si představovali a zatím okupuje s deseti body sedmou příčku. Velkou radost nám udělaly výsledky a hra naší mladší přípravky. Děti vyhrály několik utkání a udělaly velký progres oproti minulé sezoně.

Jedinou černou kaňkou celého vydařeného podzimu je pro nás katastrofální stav hřiště. Bohužel klimatické podmínky, které byly opravdu šílené, nám ze hřiště spíš udělaly rozorané pole. Do následujícího roku bude naším největším úkolem dát opět hřiště do původního stavu. Velký úkol nás také čeká s tím, že musíme složit dvě mládežnická mužstva. Velkým snem ze sportovního hlediska je poprat se o postup do 1. A třídy, o který se budeme snažit ze všech sil.

Závěrem bych rád poděkoval našim sponzorům, obecnímu zastupitelstvu a všem, kteří nám chodí pravidelně pomáhat na naše akce, kterých jen letos bylo ke dvaceti. Bez těchto lidí a finanční podpory bychom nebyli tam, kde jsme.

Za celý oddíl bych si dovilil popřát všem do nového roku jen to dobré, pokoru, respekt mezi lidmi, a především také zdraví a pevně věřím, že přízeň našemu oddílu všichni naši příznivci zachovají i v následujícím roce.

Martin Pavlík, předseda Fotbalového oddílu TJ Sokol Svatouch

SDH Svatouch v roce 2022

Stejně jako každý rok, byla činnost SDH Svatouch bohatá. Je samozřejmostí, že převládala činnost veřejně prospěšná, tak jak nám to ukládá zákon. Ale i přes všechny těžkosti, vyplývající ze situace v zemi, jsme dokázali, že se umíme zapojit do společenského života obce.

Naše zásahová jednotka se schází pravidelně každou první středu v měsíci, je-li to potřeba i častěji. Náplní její práce je kontrola a údržba veškeré techniky (a že jí není málo). Samozřejmostí jsou kondiční jízdy, praktický výcvik a seznamování se s novou technikou, protože vývoj jde neustále kupředu. Probíhají i školení teorie požární ochrany, a protože opakování je matka moudrosti, tak i v letošním roce proběhlo školení první pomoci a praktický výcvik obsluhy mobilního defibrilátoru. V obci již máme tři, jeden na budově domu s pečovatelskou službou a druhý na budově hasičské zbrojnice a třetí ve výjezdovém vozidle. Členové jednotky zasahovali v tomto roce při 18 mimořádných událostech: 4 požárech a 14 technických zásazích – odstranění padlých stromů, čerpání vody, likvidace obtížného hmyzu, asistence záchranné službě a humanitární pomoc.

Ale musím zvlášť zmínit jednu akci, spojenou s událostí, která neměla v naší současné historii obdoby. V závěru měsíce července vypukl v Českosaském Švýcarsku rozsáhlý požár lesních porostů. Už od počátku bylo jasné, že se oheň podaří v krátké době uhasit jen velmi těžko. Byly povolávány další a další jednotky profesionálních i dobrovolných hasičů z celé země. A nechyběli ani hasiči ze Svatouchu. Stanislav Buchta, Martin Kalous, Jiří Kyncl ml. a Milan Peřina na sebe vzali tu velkou zodpovědnost a odjeli pomáhat tam, kde bylo třeba. Zážitky, které si odtud přivezli, se jim určitě zaryly hluboko do paměti. Celý národ sledoval počínání hasičů a jejich boj s ohněm, který se podařilo uhasit až skoro za měsíc. Těm čtyřem patří velký dík a obdiv, že vlastně reprezentovali i náš sbor.

Také kroužek mladých hasičů pokračoval ve své činnosti. Letos jsme se nezapojili do soutěže Plamen, přesto děti nezhálely a zúčastnily se celkem 11 pohárových a ligových soutěží, ve kterých pravidelně dosahovaly výborných výsledků. S tím, co všechno již umí a dokážou, se mladí hasiči pochlubili na vystoupení na setkání rodáků v Borovině dne 6. srpna 2022. Toto vystoupení bylo veřejností hodnoceno velmi pozitivně. Především disciplína a zápal, se kterým děti jednotlivě ukázkou předváděly. Na závěr se děti dočkaly a hasily opravdový oheň.

Areál v Borovině se za rok pořádně změnil a stále probíhá jeho zvelebování. Roste nám do krásy a účelnosti, mladí hasiči získali místo, kde se mohou scházet nejenom při výcviku, ale i ve volném čase. Mohou si tam posedět při ohni, pozvat i rodiče a prožít tak společné chvíle, což nám v současnosti velmi chybí.

Díky Sokolům ve Svratouchu mají děti celou zimu možnost trénovat v sokolovně obratnost, zručnost i fyzickou kondici. A výsledky se dostávají. V minulých dnech proběhlo v Hlinsku hodnocení nejlepších závodníků v disciplínách běhu na 60 m a požárním útoku. A ze Svratouchu na toto setkání nejlepších bylo pozváno celkem 5 závodníků: David Ročeň, Dominika Šillerová Jiří Hrouzek, Josef Hadač a Miloš Hufnágel. Hodnocení jsou vždy nejlepší závodníci v kategorii za celý rok a v každé kategorii se pravidelně účastní kolem 50 dětí. Probojovat se mezi dokonce nejlepších 10 je obrovským úspěchem.

Za veškerými úspěchy stojí zodpovědná a obětavá práce vedoucích a nezištná pomoc rodičů dětí. V čele stojí Roman Sáblik a Jitka Šillerová, ale těm dvěma již úspěšně šlape na paty parta mladých vedoucích Adam Sádovský, Veronika Myšková a Kamila Šillerová. Jsou to odchovanci kroužku, pojí se spousta společných zážitků a mají již mnoho zkušeností, které jsou schopni a hlavně ochotni předávat těm mladším. I ze strany rodičů se našlo hned několik ochotných tatínků i maminek, kteří jsou ochotni pomoci. V nové hasičské zbrojnici děti získaly novou klubovnu. Děkujeme všem, kteří se kroužku věnují nebo ho podporují sponzorskými dary. Činnost kroužku není levná záležitost. Zájmová a vzdělávací činnost se postupně mění na činnosti sportovní. Proto již pátým rokem žádáme Národní sportovní agenturu o dotaci na činnost nazvanou „Můj klub“. Naštěstí se nám podařilo dotaci vždy získat, na rok 2023 máme přislíbenou částku 62.000 Kč.

Setkávání se s přáteli je velmi důležité, ale s posledních dvou letech to bylo velmi obtížné. Nedílnou součástí činnosti našeho sboru vždy bylo pořádání kulturních akcí. Ale bohužel – nekonal se ani tradiční hasičský ples, dětský karneval, nechodil masopustní průvod, jehož součástí pravidelně býváme. Ale když se uvolnily zákazy, stali se členové výboru součástí přípravné skupiny dvou velkých akcí, které nás letos čekaly – setkání historických motocyklů a již tradiční setkání rodáků. Řada členů našeho sboru byla v řadách pořadatelů, protože tyto akce jsou na pořadatelskou činnost velmi náročné.

Na počátku srpna začaly finišovat přípravy na tradiční setkání rodáků, jehož stěžejní součástí byla akce, která se nás velmi týkala: slavností otevření zrekonstruované hasičské zbrojnice – nákladem 22.000 000 Kč. Nutno dodat, že největší část příprav vzala na sebe zásahová jednotka – přestěhovat veškerý materiál z náhradních prostor nebyla žádná legrace. Ale uklidit vnitřní prostory, umýt okna, udělat výzdobu, připravit vše pro hosty, to zase náleželo členkám sboru, které dělaly opravdu vše pro to, aby prostory zářily novotou a čistotou. Dne 6. srpna 2022 přijeli pozvaní hosté, nechyběli přátelé z okolních sborů a po slavnostních projevech požehnal novou zbrojnici i katolický a evangelický farář. Následoval slavnostní průvod, do které se zapojily i další spolky v naší obci, především sokolové, kladení věnců na významných místech a pochod do Boroviny, kde se pak setkání rodáků odehrávalo až do pozdních ranních hodin.

Závěrečnou akcí letošního roku bylo konečně po dvou letech opékání masa. Nesešli jsme se tentokrát v Borovině, ale přímo tady v nové hasičské zbrojnici. Bylo to milé, příjemné setkání, jenom si myslíme, že se nás mohlo sejít ještě víc. Snad příští rok.

To byl přehled činnosti sboru v letošním roce. Děkuji všem, kteří se jakkoli do činnosti zapojili a pomohli naplňovat naše poslání.

Špalková Růžena, starostka sboru

Myslivecké sdružení Svratouch

Dne 28.10.2022, kdy si připomínáme den vzniku samostatného Československa, provedlo Myslivecké sdružení Svratouch, za finanční podpory Obce Svratouch, v polích pod Panenkami výsadbu aleje ovocných stromů. Na bývalém úvozu byly zasazeny staré odrůdy jabloní, hrušní, slivoní, jeřáby, hruško jeřáby, třešně, višně.

Ovocné aleje a stromořadí mají v krajině nezanedbatelnou funkci. Stromy do krajiny patří od nepaměti, působí esteticky, jsou zdrojem kyslíku, zabraňují erozi, vzduch v jejich blízkosti je svěží a vlhký. Pro volně žijící zvěř jsou zdrojem potravy a krytu. Strom v plném květu je

nejen krásný, je příslibem medu, ovoce, je útočištěm včel i dalšího drobného hmyzu a ptactva. Naši předkové o krajinu pečovali, trávili v ní mnoho času a my bychom tímto chtěli pokračovat v jejich díle, aby i pro další generace byla zdejší krajina krásná, rozmanitá a plná života.

V sázení stromů bychom chtěli pravidelně pokračovat i v letech následujících. Ve spolupráci s obcí máme vytipovány vhodné lokality pro sadbu a doufáme že se nám podaří touto činností přispět ke zpestření našeho okolí. Budeme rádi za jakoukoliv podporu a případnou pomoc ze strany spoluobčanů.

Za myslivecké sdružení bych chtěl všem popřát pokojné prožití svátků vánočních a v novém roce pevné zdraví.

Pavel Hromádko, Myslivecké sdružení Svratouch

Vánoční píseň ponocného *Jaroslav Vrchlický*

*Celý boží rok a dlouhý
hlídám lidský sen;
nejraděj pln čilé touhy
vyjdu v štědrý den.*

*Pod nohou sníh zmrzlý chrupe,
vzduch kol kříšť'ál jest,
dole já, výš měsíc cupe
v sboru třpytných hvězd.*

*Zatočím a pod podloubím
vzhůru k radnici,
jedenáct u kašny troubím
v světél směsici.*

*Ze všech oken světla kynou,
strom za každým z nic,
větvemi se stuhy vinou,
cukrovinek sníh!*

*A těch dětských očí radost
plá až do tmy sem,
že má vlastní vstává mladost
jejich úsměvem.*

*Z všad to svítí a se třpytí,
zvučí přesladce,
po stříbrném kráčím kvítí,
jako v pohádce.*

*I těm mrtvým na hřbitůvku
z moře vzpomínek
na každíčkém vzplane růvku
aspoň plamínek!*

*Takto projdu městem celým,
cítím radost všech,
pod kůrem až stanu ztmělým,
utajím svůj dech.*

*Poloukryt v zbožných davu,
půl v kadidla dým,
Ježíškovi ku pozdravu
dvanáct zatroubím!*

